CRNA GORA
DRŽAVNA REVIZORSKA INSTITUCIJA
DRI broj: 04-035/26-228/5
Podgorica, 12.02. 2026. godine

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI GODIŠNJEG KONSOLIDOVANOG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ALBANSKE ALTERNATIVE ZA 2024. GODINU

(Konačni izvještaj)

Podgorica, februar 2026. godine

S A D R Ž A J

I MIŠLJENJE, NALAZI I PREPORUKE 3
II OPŠTI PODACI 10
2.1. Pravni osnov....10
2.2. Osnovni podaci o subjektu revizije 10
2.3. Finansijsko poslovanje i finansiranje Partije....11
2.3.1. Finansiranje iz budžetskih sredstava 11
2.3.2. Finansiranje iz privatnih izvora....11
2.4. Vrsta revizije 12
2.5. Predmet revizije....12
2.6. Cilj revizije 12
2.7. Kriterijumi revizije 12
2.8. Metode revizije 14
2.9. Vrijeme vršenja revizije 14
III UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE....15
3.1. Sistem unutrašnjih kontrola....15
3.2. Aktivnosti partijskih organa u 2024. godini 15
3.3. Finansijski plan za 2024.godinu 16
3.4. Program rada....16
3.5. Računovodstveni sistem....17
3.6. Godišnji konsolidovani finansijski izvještaj 17
3.7. Izvještaj o prihodima, imovini i rashodima političkog subjekta....18
3.8. Izvještaj o načinu i namjeni utroška sredstava za finansiranje redovnog rada ženskih organizacija u političkim subjektima....18
3.9. Izvještaji o prikupljenim i utrošenim sredstvima iz javnih i privatnih izvora u izbornoj kampanji....19
3.10. Završni račun 19
3.10.1. Bilans stanja....20
3.10.2. Bilans uspjeha....26
3.10.2.1. Prihodi....26
3.10.2.2. Rashodi 29
3.11. Kancelarijsko poslovanje....39
3.12. Realizacija preporuka iz prethodne revizije....39

I MIŠLJENJE, NALAZI I PREPORUKE

Državna revizorska institucija, na osnovu člana 4 i člana 12 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji, Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja i Odluke Kolegijuma o vršenju revizije (br.04-035/25-1884/2 od 03.07.2025.godine), izvršila je reviziju Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Albanske alternative za 2024. godinu.

Revizija je izvršena u skladu sa Poslovnikom Državne revizorske institucije, Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti i Smjernicama o reviziji Godišnjih finansijskih izvještaja političkih subjekata.

Odgovornost rukovodstva subjekta revizije

Rukovodstvo Partije je odgovorno za pripremu i fer prezentovanje Finansijskog izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, kao i za usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost Državne revizorske institucije

Odgovornost Državne revizorske institucije je da, na osnovu izvršene revizije, izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji Albanske alternative za 2024. godinu, u svim materijalnim aspektima sastavljeni i prezentovani na fer i objektivan način u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, odgovornost DRI je izražavanje mišljenja da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa zakonima, drugim propisima i aktima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju.

Na bazi sprovedene revizije, utvrđenog činjeničnog stanja i Izjašnjenja subjekta revizije (od 26.12.2025.godine) na Preliminarni izvještaj o reviziji Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Albanske alternative, a shodno članu 45 Poslovnika Državne revizorske institucije, nadležni Kolegijum DRI u sastavu: članica Senata Vesna Mihailović, rukovoditeljka Kolegijuma i član Senata, Predsjednik DRI, Siniša Čađenović - član Kolegijuma, na sjednici održanoj dana 11.02.2026. godine razmotrio je i usvojio:

KONAČNI IZVJEŠTAJ
o reviziji Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja
Albanske alternative za 2024.godinu

MIŠLJENJE

Finansijskom revizijom je utvrđeno da Godišnji konsolidovani finansijski izvještaj Albanske alternative za 2024. godinu nije u svim bitno materijalnim aspektima sastavljen i prezentovan na fer i objektivan način u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja.

Revizijom je utvrđeno da Partija nije u Godišnjem konsolidovanom finansijskom izvještaju iskazala rashode u iznosu od 12.250,66€.
S tim u vezi, a imajući u vidu da su navedene nepravilnosti, materijalno značajne u odnosu na utvrđenu materijalnost (materijalnost je utvrđena u iznosu 4.037,36€, tj. 2,00% od ukupnih rashoda Partije, koji iznose 201.867,84€), ali nijesu prožimajuće za finansijske izvještaje, nadležni Kolegijum izražava **uslovno mišljenje na finansijsku reviziju.**

Revizijom pravilnosti je utvrđeno da Albanska alternativa nije sve finansijske i druge radnje uskladila sa zakonskim i drugim propisima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju. Revizijom su utvrđene neusklađenosti koje se odnose na nedosljednu primjenu Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, Zakona o računovodstvu, Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica, Zakona o radu, Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, Pravilnika o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica, pa u skladu sa tim, a imajući vidu da slučajevi neusklađenosti, pojedinačno ili zbirno, imaju prožimajući efekat, nadležni Kolegijum izražava **negativno mišljenje na pravilnost poslovanja.**

NALAZI I PREPORUKE

FINANSIJSKA REVIZIJA

Nalaz

- Revizijom je utvrđeno da Partija nije u Godišnjem konsolidovanom finansijskom izvještaju iskazala rashode u iznosu od 12.250,66€, s obzirom da je u poslovnim knjigama na dan 31.12.2024.godine dio nedokumentovanih troškova evidentirala u okviru datih avansa dobavljačima.

Preporuka F1

- **Subjekt revizije treba da sačinjava Godišnji finansijski izvještaj na osnovu tačne i potpune dokumentacije, kako bi isti pružio istinit i fer prikaz finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja, na način propisan odredbama člana 27 Zakona o računovodstvu.**

REVIZIJA PRAVILNOSTI

Nalaz

- Revizijom je utvrđeno da je Partija u poslovnim knjigama evidentirala troškove u ukupnom iznosu od 11.472,72€ koji nijesu dokumentovani (9.894,25€ – direktni otpisi potraživanja u zemlji, koji se odnose na nedokumentovane troškove iz 2023. godine; 620,07€ – prevoz putnika i hotelski smještaj; 551,23€ – oglašavanje na društvenim mrežama; 87,50€ – reprezentacija; 319,67€ – ostali nematerijalni troškovi), kao i troškove u ukupnom iznosu od 49.634,42€, koji su nepotpuno dokumentovani (1.559,51€ –troškovi evidentirani u okviru datih avansa dobavljačima 6.000,00€ - po osnovu istraživanja javnog mnjenja; 14.883,00€ – renoviranje poslovnih prostorija; 1.220,74€ – gorivo; 7.878,35€ – prevoz i smještaj na službenim putovanjima; 1.871,30€ – rent-a-car; 133,00€ – reprezentacija; 15.725,00€ – date pomoći i donacije; 363,52€ – troškovi iz ranijeg perioda), što nije u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu.

Preporuka P1

- **Subjekt revizije treba da obezbijedi da računovodstvena dokumentacija na osnovu koje se vrši evidentiranje knjigovodstvenih promjena u poslovnim knjigama, između ostalog, bude tačna i potpuna, kako je to propisano članom 9 Zakona o računovodstvu.**

Nalaz

- Revizijom je utvrđeno da je Partija vršila plaćanja troškova sa žiro računa ženske organizacije, iako Statutom Foruma žena Partije nijesu jasno definisane aktivnosti po osnovu kojih se mogu trošiti sredstva namijenjena

ženskoj organizaciji, što nije u skladu sa članom 14 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

Preporuka P2

- **Subjekt revizije treba da Statutom ženske organizacije bliže uredi način trošenja sredstava namijenjenih za finansiranje rada ženske organizacije i da ista troši u skladu sa članom 14 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.**

Nalaz

- Uvidom u prezentiranu dokumentaciju (faktura renoviranja poslovnih prostorija Partije, e mail obrazloženje odgovornog lica), utvrđeno je da je Partija u 2024. godini koristila poslovni prostor u Ostrosu za partijske aktivnosti bez plaćanja naknade vlasniku prostora, ali navedeni prilog od strane fizičkog lica – vlasnika poslovnog prostora, nije iskazala u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju kao prihod (nenovčani prilog) i kao trošak, što nije u skladu sa članom 7 tada važećeg Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.

Preporuka P3

- **Subjekt revizije treba da u poslovnim knjigama evidentira prihode po osnovu nenovčanih priloga i troškove u skladu sa istim, u cilju potpunog iskazivanja i praćenja ograničenja za priloge i troškove shodno članu 6 važećeg Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.**

Nalaz

- Partija je Odlukom o imenovanju Komisije za popis, između ostalih, za predsjednika Komisije odredila predsjednika Partije, a za člana iste lice koje vodi evidenciju imovine, što nije u skladu sa članom 4 Pravilnika o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica, kojim je propisano da u komisiju za popis mogu da se imenuju lica koja ne rukuju imovinom, odnosno koja nijesu zadužena za imovinu koja se popisuje, kao i lica koja ne vode evidenciju imovine. Takođe, revizijom je utvrđeno da Izvještaj komisije za popis nije potpisan od strane jednog člana komisije, kao i da isti ne sadrži sve potrebne elemente definisane članom 6 Pravilnika (razlike između stvarnog stanja utvrđenog popisom i knjigovodstvenog stanja, kao ni visinu otpisa vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja).

Preporuka P4

- **Subjekt revizije treba da obezbijedi da se u komisiju za popis imenuju lica koja ne rukuju imovinom, odnosno koja nijesu zadužena za imovinu koja se popisuje i lica koja ne vode evidenciju imovine, kako je to propisano članom 4 Pravilnika o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica, kao i da Izvještaj komisije za**

popis bude potpisan od strane svih članova komisije i da sadrži sve elemente propisane članom 6 Pravilnika.

Nalaz

- Revizijom je utvrđeno da je Partija u 2024. godini zaposlila 3 lica po osnovu odluka predsjednika Partije o prijemu zaposlenih nakon čega su sa licima zaključivani ugovori o radu na određeno vrijeme. U postupku revizije nije prezentirana dokumentacija o prijavi slobodnog radnog mjesta Zavodu za zapošljavanje, podnošenjem prijave na propisanom obrascu (E1) kako je to propisano članom 25, kao ni dokumentacija o obavještavanju Zavoda o zasnivanju radnog odnosa sa nezaposlenim licem, odnosno drugim licem, u roku od pet radnih dana od dana zasnivanja, podnošenjem prijave o zasnivanju radnog odnosa na propisanom obrascu (E3) kako je to propisano članom 26 Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti.

Preporuka P5

- **Subjekt revizije kao poslodavac je dužan da slobodno radno mjesto prijavi Zavodu za zapošljavanje, kao i da isti obavijesti o zasnivanju radnog odnosa sa nezaposlenim licem, odnosno drugim licem, podnošenjem prijava na propisanim obrascima shodno članu 25 i 26 Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti.**

Nalaz

- Uvidom u zaključene ugovore o radu zaposlenih u Partiji, utvrđeno da su u istim zarade zaposlenih definisane u neto iznosima što nije u skladu sa članom 31 Zakona o radu, kojim je propisana sadržina ugovora o radu i kao jedan od elemenata definisan visina koeficijenta, iznos osnovne zarade, osnove za uvećanje zarade, vrijeme isplate zarade i druga primanja zaposlenog. U postupku revizije nije prezentiran interni akt o zaradama kojim su utvrđeni koeficijenti za utvrđivanje zarade po osnovu složenosti rada.

Preporuka P6

- **Subjekt revizije treba da zaključuje ugovore o radu na način propisan članom 31 Zakona o radu, da isti obavezno sadrže visinu koeficijenta, iznos osnovne (bruto) zarade, osnove za uvećanje zarade i vrijeme isplate, a ne samo neto iznos. Takođe, preporučuje se subjektu revizije da internim aktom izvrši razvrstavanje i vrednovanje pojedinih grupa poslova, odnosno radnih mjesta i razradi koeficijente za obračun osnovne zarade po osnovu složenosti rada.**

Nalaz

- Revizijom je utvrđeno da Partija nije obračunavala i plaćala porez na dohodak fizičkih lica na isplate koje prelaze iznose oslobođene od oporezivanja shodno članu 5a tada važećeg Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica.

Preporuka P7

- **Subjekt revizije treba da za sve isplate fizičkim licima koje prelaze propisane neoporezive iznose, obračuna i uplati poreske obaveze u skladu sa članom 5a Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica.**

Nalaz

- Revizijom je utvrđeno da je Partija pojedina lica angažovala po ugovoru o djelu na periode i do 12 mjeseci za obavljanje poslova koji nijesu definisani aktom o sistematizaciji u okviru sistematizovanih radnih mjesta.

Preporuka P8

- **Preporučuje se subjektu revizije da uskladi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta sa potrebama funkcionisanja Partije u cilju utvrđivanja radnih mjesta za koje postoji potreba angažovanja lica na duži vremenski period, kako bi sa istim zaključivala ugovore o radu, a ne ugovore o djelu.**

Nalaz

- Uvidom u Ugovor o stipendiranju koji je Partija zaključila sa licem kojem je dodijelila stipendiju, utvrđeno je da je članom 3 istog, između ostalog, definisano da se stipendistkinja obavezuje da redovno pohađa nastavu i polaže ispite i redovno dostavlja dokaz o položenim ispitima na kraju svakog semestra. Partija nije prezentovala dokaze o ispunjenju navedenih obaveza stipendistkinje na način definisan Ugovorom.

Preporuka P9

- **Subjekt revizije treba da obezbijedi da lica kojim dodjeljuje stipendije dostavljaju svu dokumentaciju i dokaze koji su definisani Ugovorom o stipendiranju, u cilju potvrđivanja ispunjenja obaveza iz Ugovora.**

Konačni izvještaj o reviziji Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Albanske alternative za 2024.godinu, namijenjen je rukovodstvu subjekta revizije, Skupštini Crne Gore, Agenciji za sprječavanje korupcije i ostaloj zainteresovanoj javnosti.

Subjekt revizije je dužan da, putem aplikacije DRI za praćenje preporuka (Registar preporuka), u roku od 30 (trideset) dana, odnosno najkasnije do 11.03.2026.godine, dostavi Državnoj revizorskoj instituciji Akcioni plan za realizaciju preporuka, a u roku od šest mjeseci, odnosno najkasnije do 11.08.2026.godine, Izvještaj o realizaciji preporuka iz Izvještaja o reviziji.

Nadležni Kolegijum DRI naložio je:

- **da se predmetni izvještaj, zbog izraženog negativnog mišljenja i utvrđenih nepravilnosti, dostavi Odboru za politički sistem, pravosuđe i upravu Skupštine Crne Gore, na upoznavanje;**

- **da se predmetni izvještaj dostavi Agenciji za sprječavanje korupcije, shodno Protokolu o saradnji između Agencije za sprječavanje korupcije i Državne revizorske institucije, na upoznavanje.**

Članica Senata DRI
Rukovoditeljka Kolegijuma
Vesna Mihailović

II OPŠTI PODACI

2.1. Pravni osnov

Pravni osnov za vršenje revizije Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Albanske alternative za 2024.godinu sadržan je u:

- Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji ("Sl. list CG" br. 15/07….31/14 i 70/17);
- Zakonu o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja (Sl.list CG" br. 003/20, 038/20)[1];
- Godišnjem planu revizije Državne revizorske institucije za 2025.godinu, DRI br."I" 06-038/24-282 od 26.12.2024. godine, 06-038/25-13 od 21.02.2025.godine i 06-038/25-13/2 od 17.04.2025.godine…i 06-038/25-13/7 od 10.12.2025.godine;
- Odluci Kolegijuma nadležnog za vršenje ove revizije br. 04-035/25-1884/2 od 03.07.2025.godine.

Revizija Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Albanske alternative izvršena je u skladu sa:

- Poslovnikom Državne revizorske institucije („Sl. list CG" br. 03/15, 094/24);
- Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti („Sl. list CG" br. 07/15);
- Smjernicama o reviziji Godišnjih finansijskih izvještaja političkih subjekata;
- Smjernicama za kontrolu kvaliteta vršenja revizije;
- Međunarodnim standardima (ISSAI 100 - 999).

2.2. Osnovni podaci o subjektu revizije

Politička partija "Albanska alternativa" – "Alternativa shqiptare" (u daljem tekstu: AA) je upisana u Registar Ministarstva pravde dana 19.06.2008.godine. Sjedište partije je u Tuzima.
Organi AA na nivou države Crne Gore su: Skupština AA, Glavni odbor AA, Predsjednik AA, Predsjedništvo AA, Nadzorni odbor AA i Statutarna komisija AA. Skupština AA je najviši organ AA.
Glavni odbor AA je najviši organ političkog rukovođenja i ostvarivanja politike AA između dvije Skupštine AA. Glavni odbor, između ostalog, utvrđuje budžet AA i usvaja Završni račun budžeta AA, donosi odluku o vršenju informativne,

[1] Novi Zakon o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja ("Službeni list Crne Gore", br. 081/25 od 29.07.2025.g.)

izdavačke, humanitarne, kao i drugih djelatnosti, utvrđuje prijedlog Programa AA i Statuta AA, utvrđuje prijedlog Izvještaja o radu AA itd.
Predsjednik AA predstavlja i zastupa AA, rukovodi njenim radom, pokreće rješavanje političkih i drugih pitanja od važnosti za AA, koordinira rad svih organa AA i brine se o sprovođenju odluka, zaključaka i drugih akata organa AA.
Predsjedništvo AA je izvršno-politički organ AA. Predsjedništvo AA se, između ostalog, stara se o izvršavanju odluka i stavova Skupština AA i Glavnog odbora AA, sprovođenju Programa AA, donosi pravila o materijalno-finansijskom poslovanju i stara se o njihovom sprovođenju itd.
Albanska alternativa ima političkog direktora koji, između ostalog, koordinira rad između organa AA, stara se o finansijskim poslovanju AA itd.
Nadzorni odbor AA je kontrolno-nadzorni organ AA i za svoj rad odgovoran Skupštini AA i Glavnom odboru AA.
Statutarna komisija, između ostalog, tumači Statut AA i druga akta AA, utvrđuje usklađenost akata i nadležnosti organa AA itd.

AA ima Forum žena i Forum mladih, čiji osnovi organizacije i djelovanja se utvrđuju odlukom Glavnog odbora AA.

2.3. Finansijsko poslovanje i finansiranje Partije

Shodno Statutu, Albanska alternativa se finansira u skladu sa Zakonom. Albanska alternativa ima imovinu, kojom upravlja Glavni odbor AA. AA može da ima Stručnu službu za obavljanje stručnih i administrativnih poslova. Radom Stručne službe AA rukovodi politički direktor AA. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u okviru Stručne službe AA, može se osnovati više unutrašnjih organizacionih jedinica.

2.3.1. Finansiranje iz budžetskih sredstava

Shodno podacima iskazanim u Godišnjem izvještaju o prihodima, imovini i rashodima političkog subjekta za 2024.godinu, Partiji su u 2024. godini opredijeljena sredstva iz budžeta Crne Gore u ukupnom iznosu od 244.835,00€ (za finansiranje redovnog rada političkog subjekta u iznosu od 190.896,00€ i za finansiranje redovnog rada ženske organizacije u iznosu od 53.939,00€), kao i iz budžeta lokalne samouprave u ukupnom iznosu od 49.234,00€ (za finansiranje redovnog rada političkog subjekta u iznosu od 44.699,00€ i za finansiranje redovnog rada ženske organizacije u iznosu od 4.535,00€).

2.3.2. Finansiranje iz privatnih izvora

Shodno podacima iskazanim u Godišnjem izvještaju o prihodima, imovini i rashodima političkog subjekta za 2024.godinu, Partija je osim iz budžetskih sredstava finansirana i iz privatnih izvora u iznosu od 349,00€ (ostali prihodi).

2.4. Vrsta revizije

Državna revizorska institucija je izvršila finansijsku reviziju i reviziju pravilnosti. Finansijska revizija podrazumijeva reviziju Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Albanske alternative za 2024. godinu, dok revizija pravilnosti podrazumijeva usklađenost poslovanja iste sa zakonskom i drugom regulativom.

2.5. Predmet revizije

Predmet revizije je Godišnji konsolidovani finansijski izvještaj Albanske alternative za 2024. godinu i usklađenost poslovanja sa zakonskom i drugom regulativom.

2.6. Cilj revizije

Cilj finansijske revizije je izražavanje mišljenja o tome:

1. Da li su finansijski izvještaji u svim materijalnim aspektima pripremljeni u skladu sa okvirom finansijskog izvještavanja ili
2. Da li su finansijski izvještaji u svim materijalnim aspektima prezentovani na fer i objektivan način u skladu sa datim okvirom.

Cilj revizije pravilnosti je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa relevantnim zakonskim i drugim propisima koji su identifikovani kao kriterijumi.

2.7. Kriterijumi revizije

Kriterijumi za finansijsku reviziju

- MRS;
- Zakon o računovodstvu ("Službeni list Crne Gore", br. 145/21 od 31.12.2021, 152/22 od 30.12.2022);
- Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica ("Službeni list Crne Gore", br. 011/20);
- Pravilnik o obrascu godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja političkog subjekta ("Sl. list CG" br. 026/22).

Kriterijumi za reviziju pravilnosti

- Zakon o političkim partijama ("Sl. list Crne Gore", br. 073/10, 040/11, 059/11);
- Zakon o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja (Sl.list CG" br. 003/20, 038/20)[2];
- Zakon o budžetu Crne Gore za 2024. godinu ("Službeni list Crne Gore", br. 124/23 od 31.12.2023, 086/24 od 10.09.2024)
- Zakon o radu ("Službeni list Crne Gore", br. 074/19 od 30.12.2019, 008/21 od 26.01.2021, 059/21 od 04.06.2021, 068/21 od 23.06.2021, 145/21 od 31.12.2021, 077/24 od 05.08.2024, 084/24 od 06.09.2024, 086/24 od 10.09.2024);
- Zakon o obligacionim odnosima ("Službeni list Crne Gore", br. 047/08 od 07.08.2008, 004/11 od 18.01.2011, 022/17 od 03.04.2017, 123/24 od 23.12.2024)
- Zakon o računovodstvu ("Službeni list Crne Gore", br. 145/21 od 31.12.2021, 152/22 od 30.12.2022)[3];
- Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica („Sl.list RCG", br.065/01,...,004/07 i „Sl. list CG", br.086/09,...,083/16, 067/19...146/21,...,152/22 od 30.12.2022, 088/24 od 13.09.2024);
- Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje („Sl. list CG", br.013/07,...,008/15, 022/17, 042/19...145/21,...,152/22 od 30.12.2022, 094/24 od 30.09.2024);
- Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti („Sl. list CG",br.024/19, 029/25 od 21.03.2025);
- Zakon o sprječavanju nelegalnog poslovanja („Sl. list CG", 029/13, 016/16,...,152/22 od 30.12.2022, 027/23 od 08.03.2023, 084/24 od 06.09.2024);
- Zakon o reprogramu poreskog potraživanja („Sl. list CG", br.145/21 od 31.12.2021.g.);
- Uredba o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru („Sl. list CG", br. 040/16, 028/18,108/20, 128/24 od 31.12.2024);
- Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica ("Službeni list Crne Gore", br. 011/20,);
- Pravilnik o obrascu godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja političkog subjekta ("Sl. list CG" br. 026/22);
- Pravilnik o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije ("Službeni list Crne Gore", br.028/02, 130/21, 118/24 od 11.12.2024, 124/24 od 25.12.2024);

[2] Novi Zakon o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja ("Službeni list Crne Gore", br. 081/25 od 29.07.2025.g.)

[3] Novi Zakon o računovodstvu ("Službeni list Crne Gore", br. 081/25 od 28.07.2025.g.)

- Pravilnik o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica ("Službeni list Crne Gore", br. 126/22 od 18.11.2022);
- Pravilnik o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje („Sl. list CG",br.076/10,...,050/17, 015/19, 009/20,110/21, 032/22, , 015/23 od 08.02.2023, 068/24 od 19.07.2024, 124/24 od 25.12.2024);
- Pravila o načinu obračunavanja i izvještavanja o nenovčanim prilozima političkim subjektima ("Službeni list Crne Gore", br. 036/22 od 06.04.2022);
- Statut političkog subjekta;
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Partije;
- Finansijski plan Partije za 2024. godinu;
- Program rada Partije za 2024. godinu
- Interne procedure i pravila subjekta revizije.

2.8. Metode revizije

Revizija je vršena kombinovanjem postupaka dokumentarne i terenske revizije.
U pripremnoj fazi revizije izvršeno je identifikovanje i procjena rizika kroz razumijevanje subjekta revizije i njihovog okruženja uključujući i interne kontrole.

Smjernicama o reviziji Godišnjih finansijskih izvještaja političkih subjekata, utvrđeno je da se kod određivanja materijalnosti po vrijednosti, koristi se stopa materijalnosti u rasponu od 0,5% do 2%. S tim u vezi, materijalnost je utvrđena u iznosu od 4.037,36€, tj. 2,00% od ukupnih rashoda Partije, koji iznose 201.867,84€.
Nakon izračunavanja praga materijalnosti, uvida u finansijske izvještaje za 2024. godinu i upoznavanja s poslovanjem subjekta revizije planirani su sljedeći segmenti revizije: organizacija subjekta revizije (opšti podaci i unutrašnja organizacija), sistem unutrašnjih kontrola, aktivnosti partijskih organa u dijelu finansijskog poslovanja, Finansijski plan i Program rada za 2024.godinu, računovodstvene evidencije i finansijski izvještaji, prihodi, rashodi i pozicije Bilansa stanja (stalna imovina (evidentiranje i popis imovine), gotovina u blagajni (blagajničko poslovanje) i depoziti na računima, potraživanja, obaveze, kapital), zapošljavanje u 2024. godini, kao i kancelarijsko poslovanje.

2.9. Vrijeme vršenja revizije

Revizija Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Albanske alternative za 2024. godinu je planirana Godišnjim planom revizija DRI za 2025.godinu, kojim je definisano pretpostavljeno vrijeme trajanja revizije od ukupno 25 revizorskih dana.

III UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

3.1. Sistem unutrašnjih kontrola

Partija je Statutom od 06.05.2023.godine, utvrdila da unutrašnju kontrolu finansijskog poslovanja vrši Nadzorni odbor kao kontrolno - nadzorni organ Partije koji za svoj rad odgovora Skupštini i Glavnom odboru Partije. Članom 41 Statuta utvrđeno je da Nadzorni odbor Partije čine predsjednik i dva člana, po pravilu ekonomske struke, ali se za obavljanje određenih stručnih poslova mogu angažovati i eksperti za određenu oblast. Nadzorni odbor je dužan da najmanje jednom godišnje podnese izvještaj o radu Glavnom odboru Partije. U postupku revizije od odgovornog lica data je informacija da u 2024. godini, Nadzorni odbor nije podnosio izvještaj o radu Glavnom odboru Partije.
Statut u članu 33 definiše da Glavni odbor Partije, kao najviši organ političkog rukovođenja, između ostalog, utvrđuje budžet i usvaja Završni račun budžeta Partije.
Shodno Statutu, predsjedništvo Partije je izvršno – politički organ Partije, koji između ostalog donosi pravila o materijalno – finansijskom poslovanju i stara se o njihovom sprovođenju. Shodno članu 40 Statuta, Partija ima političkog direktora koga bira Glavni odbor Partije na predlog Predsjednika Partije. Politički direktor se stara o finansijskom poslovanju Partije i organizuje i koordinira rad Partije.
U postupku revizije prezentirana je dokumentacija o određivanju lica odgovornih za potpisivanje godišnjeg finansijskog izvještaja kao i za sastavljanje istog.

Partija ima usvojena sljedeća akta: Statut Partije br. 20/23 od 06.05.2023. godine, Statut Foruma žena Albanske Alternative, br. 39/2020 od 27.10.2020. godine, Unutrašnja uredba o sistematizaciji poslova, br. 19/2018 od 29.09.2018. godine, Pravilnik o kancelarijskom i arhivskom poslovanju, br.108/2019 od 22.12.2019.godine, Pravilnik o službenim putovanjima, korišćenju goriva, donacijama, i stipendijama br. 38/21 od 20.08.2021. godine, Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama AA br. 14/2018 od 15.11.2018. godine, Odluka o limitiranju određenih troškova, br. 59/2023 od 22.12.2023. godine.

3.2. Aktivnosti partijskih organa u 2024. godini

Partijski organi su shodno svojim nadležnostima utvrđenim Statutom Partije, za 2024. godinu donijeli i usvojili sljedeća akta: Odluka o usvajanju plana prihoda i rashoda za 2024. godinu br. 36/2023 od 22.12.2023. godine, Program rada za 2024.godinu br. 57/2023 od 22.12.2023. godine, Odluka o članarini za 2024. godinu od 5.01.2024. godine, Odluka o usvajanju Godišnjeg izvještaja za 2024. godinu, br. 24/2025 od 25.03.2025. godine, Odluka o imenovanju Komisije za popis br. 102/2024 od 10.12.2024. godine, Odluka o usvajanju Izvještaja za popis br. 01/2025 od 15.01.2025. godine, Odluka o limitiranju određenih

troškova za 2024. godinu (reprezentacije i goriva), pojedinačne odluke o isplati pomoći, donacija i stipendiranja.

3.3. Finansijski plan za 2024.godinu

Partija je donijela Finansijski plan za 2024. godinu (Plan prihoda i rashoda) u Zakonom propisanom roku (22.12.2023.godine).
Shodno Planu, prihodi su planirani u iznosu od 289.100,00€ i to: prihodi iz budžeta Crne Gore-Albanski forum koalicija u iznosu od 178.000,00€; prihodi po osnovu kluba poslanika u iznosu od 10.500,00€; prihodi iz budžeta za forum žena u iznosu od 58.000,00€; prihodi iz budžeta lokalnih samouprava po osnovu broja odbornika u iznosu od 42.600,00€ i to: prihodi iz budžeta lokalne samouprave Ulcinj u iznosu od 4.200,00€, Tuzi u iznosu od 20.200,00€, Podgorica u iznosu od 15.000,00€, Plav u iznosu od 1.500,00€, Bar u iznosu od 1.200,00€ i lokalne samouprave Gusinje u iznosu od 500,00€. Partija je ostvarila prihode u iznosu od 294.417,91€, pa se konstatuje da su isti realno planirani, budući da su ostvareni prihodi veći od planiranih za 5.317,91€ tj. za 1,80%.

Rashodi su planirani u iznosu od 205.200,00€ i to: troškovi materijala u iznosu od 500,00€, troškovi goriva i el. energije u iznosu od 3.000,00€, troškovi zarada i naknada zarada (bruto), doprinosa na teret poslodavca i prireza u iznosu od 38.000,00€, troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora u iznosu od 74.000,00€, troškovi za službena putovanja u iznosu od 10.000,00€, troškovi zakupnina (poslovnih prostora i ren-a car-a) u iznosu od 11.000,00€, reklama i propagande u iznosu od 8.000,00€, komunalija u iznosu od 200,00€, reprezentacije u iznosu od 4.000,00€, donacija i sponzorstva u iznosu od 35.000,00€, stipendija u iznosu od 6.000,00€, amortizacije u iznosu od 5.000,00€, platnog prometa u iznosu od 500,00€ i troškova po osnovu direktnih otpisa potraživanja u iznosu od 10.000,00€.
Partija je ostvarila prihode u iznosu od 201.867,84€, pa se konstatuje da su isti realno planirani, budući da su ostvareni rashodi manji od planiranih za 3.332,16€ tj. za 1,62%.

3.4. Program rada

Partija je donijela Program rada za 2024. godinu u Zakonom propisanom roku. Programom rada za 2024. godinu planirane su sljedeće aktivnosti: održavanje redovnih sjednica skupštine, sastanaka Glavnog odbora i ostalih tijela stranke u cilju aktivnog sprovođenja politike i vrijednosti koju zastupa AA, dalji razvoj civilnog društva i demokratije, širenje temeljne slobode i prava svakog čovjeka, zalaganje za dobrobit građana na osnovu jednakosti i pravednosti, priprema predizborne kampanje za lokalne izbore u Gusinje, davanje donacija, stipendija, sponzorstva i td, usvajanje finansijskog plana za 2025. godinu, organizovanje i sprovođenje raznih akcija i tribina, promovisanje javnosti, sudjelovanje građana u političkom i društvenom životu lokalne i šire zajednice, promovisanje

zajedništva, transparentnost i kriterijuma zamjenjivosti i smjenjivosti političkih kadrova na institucionalno-političkim funkcijama, nastavak saradnje, razmjene informacija i interakcija s organizacijama civilnog društva.
Shodno e mailu subjekta revizije, sve planirane aktivnosti su sprovedene, ali ne postoji precizna evidencija o broju održanih sastanaka sjednice skupštine, GO i ostalih tijela. Partija je u toku izbornog procesa u Gusinju, učestvovala u koaliciji sa Demokratskim savezom Albanaca i Demokratskom unijom Albanaca.
Revizijom je utvrđeno da renoviranje poslovnih prostorija Partije nije planirano Programom rada za 2024.godinu, a isto je izvršeno u 2024.godini.

3.5. Računovodstveni sistem

Partija je, shodno članu 48 tada važećeg Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja bila dužna da vodi računovodstvenu evidenciju o prihodima i rashodima po porijeklu, visini i strukturi, u skladu sa propisom Ministarstva finansija. Budući da Partija ima svojstvo pravnog lica dužna je da poslovne knjige vodi po sistemu dvojnog knjigovodstva. Računovodstvena evidencija mora biti zasnovana na vjerodostojnoj računovodstvenoj dokumentaciji.
Shodno Izjavi odgovornog lica Partije od 07.07.2025.godine, ista je u 2024.godini obezbjeđivala računovodstvene evidencije na obračunskoj osnovi, osim prihoda iz budžeta koji su evidentirani na gotovinskoj osnovi. Partija je u revidiranom periodu vodila sljedeće poslovne knjige: Dnevnik, Glavnu knjigu i pomoćne knjige (evidenciju imovine).
Računovodstvene poslove za potrebe Partije u 2024. godini obavljalo je fizičko lice shodno zaključenom Ugovoru o pružanju računovodstvenih usluga.

3.6. Godišnji konsolidovani finansijski izvještaj

Partija je shodno članu 48 tada važećeg Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja bila dužna da Godišnji konsolidovani finansijski izvještaj dostavi Državnoj revizorskoj instituciji najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu i da iste shodno Pravilniku o obrascu godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja političkog subjekta (“Sl.list Crne Gore br. 026/22 od 11.03.2022.godine, dostavi na sledećim obrascima i to:

- Izvještaj o prihodima, imovini i rashodima političkog subjekta;
- Izvještaj o načinu i namjeni utrošenih sredstava za finansiranje redovnog rada ženskih organizacija u političkim subjektima;
- Završni račun političkog subjekta (Iskaz o finansijskoj poziciji/Bilans stanja, Iskaz o ukupnom rezultatu/Bilans uspjeha, Iskaz o promjenama neto imovine (kapitala) –IPK, Iskaz o tokovima gotovine –ITG i Statistički aneks).

Subjekt revizije je Državnoj revizorskoj instituciji dostavio Godišnji finansijski izvještaj na propisanim obrascima i u zakonom predviđenom roku.

Godišnji konsolidovani finansijski izvještaj usvojen je Odlukom Predsjedništva Partije 25.03.2025.godine. Osoba odgovorna za potpisivanje godišnjeg finansijskog izvještaja političkog subjekta je predsjednik Partije, Nik Đeljošaj, a za sastavljanje istog Lindon Dukaj, angažovan Ugovoru o pružanju računovodstvenih usluga.

3.7. Izvještaj o prihodima, imovini i rashodima političkog subjekta

Partija je u Izvještaju o prihodima, imovini i rashodima političkog subjekta (obrazac „GIPIR“) iskazala prihode u iznosu od 294.418,00€ i rashode u iznosu 201.868,00€, koji podaci odgovaraju istim evidentiranim u poslovnim knjigama Partije.
Ukupni prihodi u iznosu od 294.418,00€ odnose se na: prihode političkog subjekta iz javnih izvora u iznosu od 294.069,00€ i to iz Budžeta Crne Gore u iznosu od 244.835,00€ (za finansiranje redovnog rada političkog subjekta u iznosu od 190.896,00€ i za finansiranje redovnog rada ženskih organizacija u iznosu od 53.939,00€), kao i iz budžeta lokalnih samouprava u iznosu od 49.234,00€ (po osnovu finansiranja redovnog rada političkog subjekta u iznosu od 44.699,00€, redovnog rada ženskih organizacija u iznosu od 4.535,00€) i iz privatnih izvora u iznosu od 349,00€ (ostali prihodi)
Ukupni rashodi u iznosu od 201.868,00€ odnose se na troškove nastale prilikom kupovine nepokretne imovine u iznosu od 992,00€, troškove zakupa prostorija za rad u iznosu od 6.456,00€, režijske troškove u iznosu od 1.577,00€, troškove nabavke i održavanja opreme/pokretne imovine u iznosu od 3.476,00€, za zarade i ostale naknade u iznosu od 120.376,00€, za kupovinu kancelarijskog i drugog materijala za redovan rad u iznosu od 157,00€ i za ostale troškove nastale po osnovu redovnog rada političkih subjekata u iznosu od 68.834,00€.

3.8. Izvještaj o načinu i namjeni utroška sredstava za finansiranje redovnog rada ženskih organizacija u političkim subjektima

Revizijom je utvrđeno da je Partija u posebnom Izvještaju o načinu i namjeni utroška sredstava za finansiranje redovnog rada ženskih organizacija iskazala troškove u ukupnom iznosu od 37.199,00€ koji su plaćeni sa žiro računa ženske organizacije i to za: istraživanje javnog mnjenja u iznosu od 22.500,00€, donacije u iznosu od 14.600,00€ i proviziju platnog prometa u iznosu od 99,00€.
Revizijom je utvrđeno da Partija nije u posebnom Izvještaju o načinu i namjeni utroška sredstava za finansiranje redovnog rada ženskih organizacija iskazala odliv sredstava u iznosu od 6.000,00€ prenijetih sa žiro računa ženske organizacije na redovni žiro račun Partije, što je bliže pojašnjeno u dijelu Izvještaja koji se odnosi na žiro račun ženske organizacije.

3.9. Izvještaji o prikupljenim i utrošenim sredstvima iz javnih i privatnih izvora u izbornoj kampanji

Partija nije sačinjavala zbirne i pojedinačne izvještaje o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava iz javnih i privatnih izvora za izborne kampanje iz razloga što nije učestvovala na izborima kao nosilac liste tokom 2024. godine.

3.10. Završni račun

Shodno Pravilniku o obrascu Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja političkog subjekta, politički subjekt je Godišnji završni račun za period od 01.01.2024.godine do 31.12.2024.godine dostavio Državnoj revizorskoj instituciji na propisanim obrascima:

- Iskaz o finansijskoj poziciji /Bilans stanja,
- Iskaz o ukupnom rezultatu/Bilans uspjeha,
- Iskaz o promjenama neto imovine (kapitala)-IPK (PP),
- Iskaz o tokovima gotovine-ITG (PP),
- Statistički Aneks.

U **Bilansu stanju** Partije, iskazane su aktiva i pasiva na dan 31.12.2024.godine u iznosu od po 140.233,00€, što je detaljnije pojašnjeno u dijelu Izvještaja koji se odnosi na Bilans stanja.

U **Bilansu uspjeha** iskazani su prihodi u iznosu od 294.418,00€, rashodi u iznosu 201.868,00€ i finansijski rezultat (neraspoređena dobit) u iznosu od 92.550,00€, što je detaljnije pojašnjeno u dijelu Izvještaja koji se odnosi na Bilans uspjeha.

Uvidom u **Iskaz o tokovima gotovine** - direktna metoda**,** utvrđeno je da je Partija je u istom iskazala neto tok gotovine u iznosu od 70.459,00€ koji se odnosi samo na neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti - prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 294.418,00€ (ostali prilivi iz redovnog poslovanja) i odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 223.959,00€ (dobavljači i dati avansi u iznosu od 105.539,00€, zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi u iznosu od 108.992,00€ i plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda u iznosu od 9.428,00€). Gotovina na početku izvještajnog perioda je iskazana u iznosu od 21.267,00€, dok je gotovina na kraju izvještajnog perioda iskazana u iznosu od 91.726,00€, što odgovara stanju iskazanom u poslovnim knjigama Partije.

3.10.1. Bilans stanja

U Bilansu stanju Partije, iskazane su aktiva i pasiva na dan 31.12.2024.godine u iznosu od po 140.233,00€.
U aktivi Bilansa stanja iskazana je stalna imovina u ukupnom iznosu od 47.807,00€ (koju čine: oprema u iznosu od 25.662,00€, osnovna sredstva u pripremi i avansi u iznosu od 22.145,00€) i obrtna imovina u ukupnom iznosu od 92.426,00€ (koju čine: potraživanja u iznosu od 700,00€, gotovina i gotovinski ekvivalenti u iznosu od 91.726,00€).

U pasivi Bilansa stanja iskazan je kapital u ukupnom iznosu od 108.153,00€ (koji čine: revalorizacione rezerve u iznosu od 450,00€ i neraspoređena dobit u iznosu od 107.703,00€), kratkoročna rezervisanja i kratkoročne obaveze u iznosu od 32.080,00€ (obaveze iz poslovanja u iznosu od 9.331,00€, ostale kratkoročne obaveze u iznosu od 12.919,00€ i obaveze po osnovu ostalih javnih prihoda u iznosu od 9.830,00€).

Popis i evidentiranje imovine

Subjekt revizije obezbjeđuje evidenciju osnovnih sredstava u okviru Glavne knjige i analitičku evidenciju iste vanbilansno u Excel tabeli.

Odlukom Predsjedništva Partije br. 102/2024 od 10.12.2024.godine imenovana je Komisija sa zadatkom da izvrši popis stalne imovine (osnovnih sredstava), gotovine i gotovinskih ekvivalenata Partije i podnese Izvještaj o izvršenom popisu. Komisija je shodno predmetnoj Odluci izvršila popis i sačinila Izvještaj o popisu imovine, obaveza i potraživanja Partije sa stanjem na dan 31.12.2024.godine. Izvještaj o izvršenom popisu imovine, obaveza i potraživanja sa stanjem na dan 31.12.2024.godine je usvojen Odlukom Predsjedništva Partije (br.01/2025 od 15.01.2025.godine).
Partija je Odlukom o imenovanju Komisije za popis, između ostalih, za predsjednika Komisije odredila predsjednika Partije, a za člana iste lice koje vodi evidenciju imovine, što nije u skladu sa članom 4 Pravilnika o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica, kojim je propisano da u komisiju za popis mogu da se imenuju lica koja ne rukuju imovinom, odnosno koja nijesu zadužena za imovinu koja se popisuje, kao i lica koja ne vode evidenciju imovine.

- **Subjekt revizije treba da obezbijedi da se u komisiju za popis imenuju lica koja ne rukuju imovinom, odnosno koja nijesu zadužena za imovinu koja se popisuje, kao i lica koja ne vode evidenciju imovine, kako je to propisano članom 4 Pravilnika o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica.**

Takođe, revizijom je utvrđeno da Izvještaj komisije za popis nije potpisan od strane jednog člana komisije, kao i da isti ne sadrži sve potrebne elemente

definisane članom 6 Pravilnika (razlike između stvarnog stanja utvrđenog popisom i knjigovodstvenog stanja, kao ni visinu otpisa vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja[4]. Uz Izvještaj o popisu priložena je tabela osnovnih sredstava (kao sastavni dio Izvještaja) tj. analitička evidencija osnovnih sredstava sa podacima o inventarnom broju, nazivu sredstva, datumu nabavke/stavljanja u upotrebu, dobavljaču, količini, nabavnoj vrijednosti, stopi i obračunu amortizacije, kao i vrijednosti na dan 31.12.2024. godine.

- **Subjekt revizije treba da obezbijedi da Izvještaj komisije za popis bude potpisan od strane svih članova komisije, kao i da isti sadrži sve elemente propisane članom 6 Pravilnika o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica.**

Shodno podacima iz prezentovane tabele osnovnih sredstava, stalna imovina Partije na dan 31.12.2024. godine iskazana je u iznosu od 41.968,19€ po nabavnoj vrijednosti, sa obračunatom amortizacijom od 4.468,62€ (ukupan otpis nije iskazan), dok sadašnja vrijednost iznosi 25.662,35€. Imovinu Partije čine kompjuterska oprema, kancelarijski namještaj, telekomunikaciona i druga oprema. Revizijom je utvrđeno da podaci o stalnoj imovini iskazani u Izvještaju o popisu, tj. priloženoj tabeli, odgovaraju istim evidentiranim u Glavnoj knjizi Partije, osim u dijelu iskazivanja nabavne vrijednosti (500,00€), ulaznih vrata, koja su u potpunosti otpisana (sadašnja vrijednost je 0,00€) i kao takva su iskazana u tabelarnom pregledu osnovnih sredstava, ali nijesu evidentirana u Glavnoj knjizi.
Sastavni dio Izvještaja o popisu osnovnih sredstava je i popis depozita na žiro računima, obaveza i potraživanja Partije sa stanjem na dan 31.12.2024. godine. Navedeni podaci odgovaraju istim iskazanim u GK Partije, osim iznosa od 100,00€ koji se odnosi na stanje depozita na deviznom žiro računu.

Revizijom je utvrđeno da je Partija u poslovnim knjigama evidentirala nabavku imovine u 2024.godini u vrijednosti od 14.883,00€ po osnovu renoviranja i uređenja kancelarija, što je dokumentovano fakturom i zapisnikom o kvalitativnom i kvantitativnom prijemu radova, koji ne sadrže specifikaciju izvedenih radova (obim i karakter izvršenih radova, vrstu i količinu utrošenog materijala, jedinične i ukupne cijene i slično), pa se konstatuje da je evidentiranje navedene nabavke izvršeno na osnovu nepotpune dokumentacije, što nije u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu. Subjekt revizije je uz Izjašnjenje na Preliminarni izvještaj o reviziji dostavio opštu specifikaciju radova koja ne sadrži razradu izvršenih radova po pojedinim lokacijama, niti podatke o količinama izvedenih radova po vrstama, pa se konstatuje da ni na osnovu naknadno dostavljene dokumentacije nije moguće utvrditi stvarni obim i vrijednost izvršenih radova, kao ni provjeru i pravilno razgraničenje troškova po pojedinim poslovnim prostorima.

[4] U postupku revizije prezentovana Odluka predsjedništva Partije o otpisu spornih potraživanja, bez prethodnog predloga Komisije za popis.

- **Subjekt revizije treba da obezbijedi da računovodstvena dokumentacija na osnovu koje se vrši evidentiranje knjigovodstvenih promjena u poslovnim knjigama, između ostalog, bude tačna i potpuna, kako je to propisano članom 9 Zakona o računovodstvu.**

Potraživanja

U poslovnim knjigama Partije i Godišnjem finansijskom izvještaju potraživanja na dan 31.12.2024.godine iskazana su u iznosu od 700,00€. Revizijom je utvrđeno da se ista odnose na potraživanja od Demokratskog saveza Albanaca po osnovu date pozajmice radi obezbjeđenja obrtnih sredstava u cilju obavljanja djelatnosti, na period od 12 mjeseci, shodno Ugovoru o zajmu (br.89/2020 od 01.08.2020.godine). Budući da se iskazana potraživanja odnose na prenos po početnom stanju i da se ista prenose godinama, subjektu revizije se skreće pažnja da u budućem periodu, preduzme potrebne radnje za naplatu istih ili shodno raspoloživoj dokumentaciji sprovede potrebna knjiženja u poslovnim knjigama.

Takođe, revizijom je utvrđeno da je Partija u poslovnim knjigama obezbjeđivala evidenciju potraživanja od lokalnih samouprava i da shodno podacima iskazanim u poslovnim knjigama na dan 31.12.2024. godine nije imala nenaplaćenih potraživanja što je potvrđeno prezentiranim konfirmacijama o usaglašavanju međusobnih potraživanja i obaveza sa lokalnim samoupravama od kojih Partija ostvaruje prihode po osnovu odborničkih mandata.

Novčana sredstva na žiro računima

Revizijom je utvrđeno da je Partija u 2024. godini imala otvorena 4 žiro računa: 2 žiro računa za obavljanje redovnog poslovanja, žiro račun ženske organizacije – Foruma žena i devizni žiro račun.
Uvidom u poslovne knjige Partije utvrđeno je da su depoziti na računima Partije na dan 01.01.2024. godine iznosili 21.615,83€, dok su na dan 31.12.2024. godine iznosili 91.726,03€ i to: na računima za redovno poslovanje ukupan iznos od 69.884,07€, na računu Foruma žena iznos od 21.741,96€, dok su na deviznom računu depoziti na kraju godine iznosili 100,00€.
Revizijom je utvrđeno da stanje depozita na računima evidentirano u poslovnim knjigama Partije odgovara stanju iskazanom u izvještajima o kretanju sredstava na žiro računima poslovnih banaka (bančini izvodi i potvrda banke) na navedene datume.
Osim navedenog, stanje sredstava na redovnim računima Partije, kao i na žiro računu Foruma žena, potvrđeno je i Izvještajem Komisije za popis o izvršenom popisu osnovnih sredstava, novčanih sredstava, potraživanja i obaveza, sa stanjem na dan 31.12.2024.godine.

Redovni žiro računi

Partija je u 2024. godini imala dva žiro računa redovnog poslovanja od kojih su na jednom samo ostvarivani prilivi sredstava iz opština Bar i Plav za redovno poslovanje i sa istog nije bilo isplata tokom godine, dok je na drugom – glavnom računu redovnog poslovanja ostvarivan priliv sredstava iz budžeta CG kao i prilivi sredstava iz bužeta GG Podgorica i opština Gusinje, Ulcinj i Tuzi i sa kojeg su plaćani svi troškovi redovne aktivnosti Partije: zarade, ugovorene naknade i ostali troškovi. Revizijom je utvrđeno da je Partija tokom godine, na glavni račun redovnog poslovanja prenijela sredstva u iznosu od 6.000,00€ sa računa ženske organizacije – Foruma žena.

Žiro račun ženske organizacije

Revizijom je utvrđeno da Partija za potrebe finansiranja redovnog rada ženske organizacije – Foruma žena ima otvoren žiro račun kod poslovne banke.
Uvidom u bančine izvode žiro računa ženske organizacije utvrđeno je da je početno stanje depozita na istom iznosilo 6.466,83€, dok je priliv sredstava na navedenom računu iznosio 58.474,41€ i to: uplate iz Budžeta Crne Gore za 2024. godinu ženskoj organizaciji u iznosu od 53.938,80€ i uplate iz budžeta lokalnih samouprava po osnovu prihoda iz 2024. godine ukupan iznos od 4.535,61€ (GG Podgorica iznos od 3.013,56€, opštine Tuzi 860,88€, Plav 486,19€, Gusinje 29,20€ i opštine Ulcinj iznos od 145,78€).

Sa računa Foruma žena izvršen je odliv sredstava u ukupnom iznosu od 43.199,28€ pa je krajnje stanje depozita na dan 31.12.2024. godine iznosilo 21.741,96€. Revizijom je utvrđeno da su sa računa Foruma žena vršena plaćanja troškova ugovorenih naknada po zaključenim ugovorima o djelu u iznosu od 22.500,00€, troškova pomoći i donacija u iznosu od 14.600,00€, troškova bankarske provizije u iznosu od 99,28€ kao i da su sa računa Foruma žena na glavni žiro račun redovnog poslovanja Partije prenijeta sredstva u iznosu od 6.000,00€. U vezi sa navedenim prezentirana je Odluka donijeta od strane predsjedništva Partije na sjednici 01.02.2024. godine, da se vrši privremeni prenos sredstava sa računa Foruma žena na redovni račun Partije u iznosu od 6.000,00€ u svrhe obezbjeđivanja redovne likvidnosti i nesmetanog funkcionisanja Partije i da će ista biti vraćena kada se za to steknu uslovi. Revizijom je utvrđeno da u 2024. godini sredstva prenešena sa računa ženske organizacije za redovno poslovanje Partije nijesu vraćena ženskoj organizaciji.

Uvidom u Izvještaj o načinu i namjeni utrošenih sredstava ženske organizacije utvrđeno je da Partija u istom nije iskazala iznos od 6.000,00€ koji se odnosi na prenešena sredstva na glavni račun za redovno poslovanje. Članom 12 i 13 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja propisan je način finansiranja redovnog rada političkih subjekata, troškovi redovnog rada kao i raspodjela budžetskih sredstava za finansiranje redovnog rada, dok je članom 14 Zakona propisana raspodjela budžetskih sredstava za finansiranje ženskih

organizacija u političkim subjektima i definisano da se sredstva namijenjena isključivo finansiranju ženskih organizacija u političkim subjektima mogu trošiti samo u skladu sa statutom te ženske organizacije. Statutom Foruma žena AA od 27.10.2020. godine nijesu jasno definisane aktivnosti po osnovu kojih se mogu trošiti sredstva namijenjena ženskoj organizaciji, a Partija je sredstva u iznosu od 6.000,00€ prenijela kao pozajmicu sa računa ženske organizacije na redovni račun radi finansiranja redovnih aktivnosti Partije i ista nijesu vraćena ženskoj organizaciji. Subjekt revizije je uz Izjašnjenje na Preliminarni izvještaj o reviziji dostavio dokaz o povraćaju navedenih sredstava na žiro račun ženske organizacije dana 24.12.2025. godine.

- **Subjekt revizije treba da Statutom ženske organizacije bliže uredi način trošenja sredstava namijenjenih za finansiranje rada ženske organizacije kao i da ista troši u skladu sa članom 14 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.**

Devizni račun

U postupku revizije prezentirana je potvrda banke od 19.09.2025. godine kojom je potvrđeno da Partija ima otvoren devizni račun, da na istom tokom 2024. godine nije bilo transakcija kao i da stanje depozita na istom na dan 31.12.2024. godine iznosi 100,00€. Takođe se u potvrdi banke navodi da se predmetni devizni račun koristi za redovno poslovanje Partije.

U postupku revizije prezentirani su kartoni deponovanih potpisa kojim je ovlašćeno lice za raspolaganje sredstvima na žiro računima (predsjednik Partije).

Blagajničko poslovanje

Subjekt revizije nije vršio blagajničko poslovanje u 2024. godini.

Obaveze

Partija je u poslovnim knjigama iskazala obaveze u iznosu od 32.080,11€ i iste se odnose na: dobavljače u zemlji u iznosu od 9.327,40€, poreze, doprinose i prirez na porez po osnovu naknada fizičkim licima u iznosu od 9.829,67€ (obaveze za poreze i doprinose po osnovu ugovora o djelu u iznosu od 6.497,20€, prirez na porez po osnovu ugovora o djelu u iznosu od 1.059,60€, porez po osnovu ugovora o zakupu u iznosu od 1.713,45€, prirez na porez po osnovu zakupa u iznosu od 241,26€, porez po osnovu stipendija u iznosu od 281,56€, prirez na porez po osnovu stipendija u iznosu od 36,60€), neto naknade za zakup u iznosu od 8.418,84€, neto naknade po osnovu ugovora o djelu u iznosu od 3.700,00€, neto naknade za stipendiju u iznosu od 800,00€ i prirez na porez po osnovu zarada u iznosu od 4,20€.
Obaveze prema dobavljačima u zemlji u iznosu od 9.327,40€ odnose se na: reklamni materijal u iznosu od 4.019,85€, reprezentaciju u iznosu od 3.873,18€,

režijske troškove u iznosu od 426,22€, gorivo u iznosu od 424,01€, zakup sale u iznosu od 200,00€, kancelarijski namještaj u iznosu od 315,00€ i ostalo u iznosu od 69,14€. Dio navedenih obaveza prema dobavljačima u iznosu od 8.639,80€ iskazan je po početnom stanju.
Subjekt revizije je u postupku revizije prezentovao IOS-e koje je dostavio dobavljačima na usaglašavanje, pri čemu je veći broj potvrđen od strane dobavljača.
Obaveze za poreze, doprinose i prirez na porez po osnovu naknada fizičkim licima u iznosu od 9.829,67€ odnose se na raniji period.
Obaveze za neto naknade za zakup u iznosu od 8.418,84€, evidentirane po početnom stanju, odnose se na zakup poslovnog prostora u Tuzima (6.018,84€) i u Ulcinju (2.400,00€).
Obaveze za neto naknade po osnovu ugovora o djelu, evidentirane po početnom stanju u iznosu od 3.700,00€ odnose se na ugovore zaključene sa dva fizička lica.
U postupku revizije skrenuta je pažnja subjektu revizije na potrebu da izvrši procjenu osnovanosti obaveza iz ranijih godina, u cilju utvrđivanja da li postoje uslovi za njihovo isknjižavanje u skladu sa važećim zakonskim i računovodstvenim propisima.

Dati avansi

Revizijom je utvrđeno da je Partija u poslovnim knjigama u okviru potraživanja evidentirala date avanse dobavljačima u iznosu od 22.144,91€, koji se shodno obrazloženju subjekta revizije većinom odnose na rashode po osnovu izvršenih usluga ili isporučenih dobara, za koje nije prezentovana dokumentacija (fakture, elektronske karte i sl.), pa se konstatuje da isti ne predstavjaju avansna plaćanja jer je izvršena isporuka robe/usluge, ali Partija nije obezbijedila potpunu dokumentaciju u vezi sa nastalim troškovima.
Na osnovu naziva dobavljača iskazanih u bančinim izvodima utvrđeno je da većina evidentiranih dobavljača posluje preko interneta ili elektronskih platformi (Booking, Omnio, GoFundMe, EM Entertainment FZCO, AMTRAK.com, Austrian Tickets i td) u vezi sa kojim se izvršenje usluga ili isporuka robe obično vrši odmah ili vrlo brzo nakon plaćanja (npr. elektronske karte, online rezervacije, digitalne usluge i td.).

Subjekt revizije je uz Izjašnjenje na Preliminarni izvještaj o reviziji, u vezi utvrđene nepravilnosti u dijelu evidentiranih datih avansa u iznosu od 22.144,91€ dostavio Odluku Predsjedništva Partije br. 85/2025 od 26.12.2025. godine, kojom je utvrđena obaveza povrata sredstava u iznosu od 19.452,84€ u korist Partije i dokaz o uplati sredstava u iznosu od 19.452,84€ (kopiju bančinog izvoda), dok je za plaćanje u iznosu od 1.132,56€ dostavio fakturu dobavljača sa specifikacijom nabavke, a za plaćanje u iznosu od 1.559,51€ dostavljena je dokumentacija koja se odnosi na donaciju jednom fizičkom licu, bez odluke nadležnog organa Partije o odobrenju plaćanja, pa se konstatuje da je plaćanje navedene donacije nepotpuno dokumentovano.

Takođe, subjekt revizije je uz Izjašnjenje dostavio i naknadna knjiženja – ispravke u poslovnim knjigama za 2025.godinu po osnovu pravdanja evidentiranih datih avansa u 2024.godini.

- **Subjekt revizije treba da obezbijedi da računovodstvena dokumentacija na osnovu koje se vrši evidentiranje knjigovodstvenih promjena u poslovnim knjigama, između ostalog, bude tačna i potpuna, kako je to propisano članom 9 Zakona o računovodstvu.**

3.10.2. Bilans uspjeha

U Bilansu uspjeha iskazani su prihodi u iznosu od 294.418,00€, rashodi u iznosu 201.868,00€ i finansijski rezultat (neraspoređena dobit) u iznosu od 92.550,00€.
Revizijom je utvrđeno da podaci iskazani u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha odgovaraju podacima evidentiranim u poslovnim knjigama, osim u dijelu finansijskog rezultata za 2024.godinu, odnosno neraspoređene dobiti (u iznosu od 92.550,00€), koja je iskazana u Bilansu uspjeha, ali nije evidentirana u poslovnim knjigama iz razloga što subjekt revizije nije sproveo zaključna knjiženja za 2024. godinu. Subjekt revizije je uz Izjašnjenje na Preliminarni izvještaj o reviziji dostavio dokaz da je zaključna knjiženja za 2024.godinu sproveo krajem 2025.godine, nakon usvajanja Preliminarnog izvještaja o reviziji, odnosno nakon isteka obračunskog perioda i nakon sastavljanja finansijskih izvještaja za 2024. godinu, iako je bio dužan da sprovede zaključna knjiženja na kraju izvještajnog perioda.

3.10.2.1. Prihodi

Partija je u poslovnim knjigama evidentirala ukupne prihode u iznosu od 294.417,91€ i isti se odnose na prihode iz budžeta Crne Gore u iznosu od 244.835,04€, prihode iz budžeta lokalnih samouprava u iznosu od 49.233,69€ i ostale poslovne prihode u iznosu od 349,18€.

U nastavku je dat tabelarni pregled prihoda Partije u 2024. godini

Redni broj	Vrsta prihoda	Iznos	% Učešća
1	Prihodi iz Budžeta Crne Gore	244.835,04	83,16%
2	Prihodi iz budžeta lokalnih samouprava	49.233,69	16,72%
3	Ostali prihodi	349,18	0,12%
UKUPNO		**294.417,91**	**100,00%**

Shodno prezentiranim podacima najveće učešće u ukupnim prihodima imaju prihodi iz Budžeta CG sa 83,16%, prihodi iz budžeta lokalnih samouprava sa 16,72% itd.

Revizijom je utvrđeno da se od ukupno evidentiranih prihoda iznos od 235.943,50€ odnosi na prihode za redovan rad Partije, dok se iznos od 58.474,41€ odnosi na prihode za poslovanje ženske organizacije – Foruma žena.

Partija je u Glavnoj knjizi u okviru prihoda Foruma žena evidentirala iznos od 58.474,41€ kao prihodi iz budžeta nerazdvajajući iznos na prihode iz državnog trezora i iz budžeta lokalnih samouprava. Shodno prezentiranoj dokumentaciji utvrđeno je da se od navedenog iznosa, iznos od 53.938,80€ odnosi na prihode iz budžeta CG, dok se iznos od 4.535,61€ odnosi na prihode iz budžeta lokalnih samouprava za finansiranje ženske organizacije. U godišnjem finansijskom izvještaju Partija je iskazala pravilno prihode po strukturi i porijeklu finansiranja.

Shodno prezentiranoj dokumentaciji i datim informacijama, Partija u 2024. godini nije ostvarivala prihode po osnovu izbornih kampanja.

Prihodi iz budžeta Crne Gore

Revizijom je utvrđeno da je Partija u 2024. godini iz budžeta CG ostvarila prihode u iznosu od 244.835,04€ i to po osnovu finansiranja redovnog rada Partije iznos od 179.796,24€, po osnovu finansiranja poslaničkog kluba iznos od 11.100,00€ i po osnovu finansiranja ženske organizacije – Foruma žena iznos od 53.938,80€. Prihodi iz budžeta CG za redovan rad uplaćivani su mjesečno na redovni glavni račun Partije (po 14.983,02€ za redovno poslovanje i po 925,00€ za rad poslaničkog kluba mjesečno), dok su za žensku organizaciju uplaćivani na račun Foruma žena. Sredstva po osnovu redovnog rada iz budžeta CG Partija je ostvarivala po osnovu jednog poslaničkog mandata u Skupštini CG.

Prihodi iz budžeta lokalnih samouprava

Partija je iz budžeta lokalnih samouprava ostvarila prihode u ukupnom iznosu od 49.233,69€ i isti se odnose na prihode od opština za finansiranje redovnog poslovanja Partije u iznosu od 44.698,08€ i na prihode od opština po osnovu finansiranja rada ženske organizacije – Foruma žena iznos od 4.535,61€.
Uvidom u poslovne knjige i prezentiranu dokumentaciju, utvrđeno je da se prihodi iz budžeta lokalnih samouprava za redovno poslovanje i poslovanje ženske organizacije u ukupnom iznosu od 49.233,69€ odnose na prihode iz sledećih opština: Glavnog grada Podgorica iznos od 18.504,31€ (redovno poslovanje 15.490,75€, Forum žena 3.013,56€); opštine Tuzi iznos od 22.078,48€ (redovno poslovanje 21.217,60€, Forum žena 860,88€); opštine Gusinje iznos od 580,14€ (redovno poslovanje 550,94€, Forum žena 29,20€); opštine Plav iznos 2.194,82€ (redovno poslovanje 1.708,63€, Forum žena 486,19€); opštine Bar iznos 1.262,11€ koji se odnosi na redovno poslovanje i opštine Ulcinj iznos od 4.613,83€ od kojih se iznos od 4.468,05€ odnosi na redovno poslovanje dok se iznos od 145,78€ odnosi na finansiranje ženske organizacije.

Partiji su tokom 2024. godine od opština u kojima ima odborničke mandate uplaćeni svi pripadajući prihodi za šta su prezentirane konfirmacije kojima su lokalne samouprave potvrdile da prema Partiji nemaju neizmirenih obaveza.

Ostali prihodi

Partija je u poslovnim knjigama evidentirala prihode u iznosu od 349,18€ koji se odnose na prihode iz ranijih godina i neznatan iznos po osnovu pozitivne kamate na depozite po viđenju. Shodno obrazloženju odgovornog lica subjekta revizije, prihodi iz ranijeg perioda odnose na uplatu prihoda iz budžeta opštine Plav krajem 2023. godine koja greškom nije evidentirana u 2023. godini (kašnjenje bančinih izvoda) pa su shodno ispravkama knjiženja navedeni prihodi evidentirani u 2024. godini.

Prihodi od članarina

U postupku revizije prezentirana je Odluka od 05.01.2024. godine kojom je Predsjedništvo Partije odlučilo da su članovi Partije oslobođeni plaćanja članarine za 2024. godinu. Shodno navedenom Partija tokom 2024. godine nije ostvarivala prihode od članarina.

Nenovčani prilog

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju (faktura renoviranja poslovnih prostorija Partije, e mail obrazloženje odgovornog lica), utvrđeno je da je Partija u 2024. godini koristila poslovni prostor u Ostrosu za partijske aktivnosti bez plaćanja naknade vlasniku prostora, ali navedeni prilog od strane fizičkog lica – vlasnika poslovnog prostora, nije iskazala u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju kao prihod (nenovčani prilog). Članom 7 tada važećeg Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja utvrđeno je da se prilogom smatra pružanje usluge ili proizvodi dati političkom subjektu bez naknade ili pod uslovima kojima se taj politički subjekt stavlja u povlašćeni položaj u odnosu na druge potrošače (nenovčani prilog), kao i da se nenovčani prilozi obračunavaju prema tržišnoj vrijednosti i prijavljuju kao prihod.
Članom 6 važećeg Zakona pored navedenog propisano je i da se nenovčani prilog prijavljuje kao prihod koji ulazi u ograničenja za priloge i troškove propisane ovim zakonom.

- **Subjekt revizije treba da u poslovnim knjigama evidentira prihode po osnovu nenovčanih priloga i troškove u skladu sa istim, u cilju potpunog iskazivanja i praćenja ograničenja za priloge i troškove shodno članu 6 važećeg Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja.**

3.10.2.2. Rashodi

Partija je u 2024. godini u Glavnoj knjizi evidentirala ukupne rashode u iznosu od 201.867,84€ i isti se odnose na: troškove kancelarijskog materijala u iznosu od 156,54€, troškove goriva i energije u iznosu od 2.622,84€, troškove bruto zarada i naknada zarada u iznosu od 36.589,05€, troškove doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca u iznosu od 1.535,78€, troškove naknada fizičkim licima po osnovu ugovora o djelu u iznosu od iznosu od 73.752,90€, ostale lične rashode i naknade u iznosu od 8.498,42€, zakupnine u iznosu od 8.326,95€, troškove reklame i propagande u iznosu od 6.646,69€, ostale usluge u iznosu od 175,08€, troškove amortizacije u iznosu od 4.468,62€, troškove reprezentacije u iznosu od 3.119,08€, troškove platnog prometa u iznosu od 460,81€, prireza na porez u iznosu od 33,41€, ostale nematerijalne troškove u iznosu od 45.580,33€, negativne kursne razlike u iznosu od 7,07€, rashode po osnovu direktnih otpisa potraživanja u iznosu od 9.894,25€ i na rashode po osnovu usklađivanja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme u iznosu od 0,02€.
U nastavku je dat tabelarni pregled rashoda evidentiranih u poslovnim knjigama Partije u 2024. godini:

Rb	Konto	Opis	Ukupno u 2024. godini	%
1	512	Troškovi kancelarijskog materijala	156.54	0.08%
2	513	Troškovi goriva i energije	2,622.84	1.30%
3	520	Troškovi bruto zarada i naknada zarada	36,589.05	18.13%
4	521	Troškovi doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	1,535.78	0.76%
5	525	Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ugovora o djelu	73,752.90	36.54%
6	529	Ostali lični rashodi i naknade	8,498.42	4.21%
7	533	Troškovi zakupnina	8,326.95	4.12%
8	535	Troškovi reklame i propagande	6,646.69	3.29%
9	539	Troškovi ostalih usluga	175.08	0.09%
10	540	Troškovi amortizacije	4,468.62	2.21%
11	551	Troškovi reprezentacije	3,119.08	1.55%
12	553	Troškovi platnog prometa	460.81	0.23%
13	556	Troškovi prireza na porez	33.41	0.02%
14	559	Ostali nematerijalni troškovi	45,580.33	22.58%
15	563	Negativne kursne razlike	7.07	0.00%
16	576	Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	9,894.25	4.90%
17	584	Rashodi po osnovu uskladivanja vrijednosti nekretnina, postrojenja	0.02	0.00%
		Ukupno	**201,867.84**	**100.00%**

Shodno prezentovanim podacima najveće učešće u ukupnim troškovima imaju troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ugovora o djelu sa 36,54%, ostali nematerijalni troškovi sa 22,58%, troškovi bruto zarada i naknada zarada sa 18,13% i sl.

Budući da je Partija u poslovnim knjigama u okviru potraživanja evidentirala date avanse dobavljačima u iznosu od 22.144,91€, koji ne predstavljaju avansna plaćanja jer je izvršena isporuka robe/usluge, već troškove za koje Partija nije

obezbijedila dokumentaciju, kao i da je u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju za 2024.godinu iskazala rashode po osnovu direktnih otpisa potraživanja u iznosu od 9.894,25€, koji se ne odnose na troškove za 2024. godine, već na nedokumentovane troškove iz 2023. godine, konstatuje se da stvarni troškovi Partije ostvareni u 2024. godini iznose 214.118,50€, odnosno da je subjekt revizije u poslovnim knjigama i u Godišnjem konsolidovanom finansijskom izvještaju iskazao manje rashode od ostvarenih za iznos od 12.250,66€, što nije u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu.

- **Subjekt revizije treba da vrši evidentiranje knjigovodstvenih promjena u poslovnim knjigama, na osnovu tačne i potpune dokumentacije, koja predstavlja osnov za sačinjavanje Godišnjeg finansijskog izvještaja koji treba da pruži istinit i fer prikaz finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja istog, na način propisan odredbama člana 9 i 27 Zakona o računovodstvu.**

Troškovi ostalog (režijskog) materijala (račun 512)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 156,54€ odnose se na nabavku kancelarijskog materijala (registratori, fascikle i td.) i isti su dokumentovani fakturama dobavljača.

Troškovi goriva i električne energije (račun 513)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 2.622,84€ odnose se na električnu energiju u iznosu od 1.402,10€ i gorivo u iznosu od 1.220,74€.
Troškovi električne energije su dokumentovani fakturama dobavljača za el. energiju u Tuzima i analitičkom karticom CEDIS-a za period od 01.01.2024. do 15.04.2024. (u iznosu od 1.005,04€).
Troškovi goriva (1.220,74€) su dokumentovani fakturama dobavljača, dok nije prezentovana dokumentacija na osnovu koje bi se moglo utvrditi ko je koristio gorivo, za koja vozila i za koje namjene, budući da Partija ne posjeduje službeno vozilo, pa se konstatuje da su navedeni troškovi nepotpuno dokumentovani.
Predsjedništvo Partije je shodno Odluci od 22.12.2023. godine limitiralo troškove goriva za 2024. godinu u iznosu od 4.000,00€, dok je Pravilnikom o službenim putovanjima, korišćenju goriva, donacijama i stipendijama od 20.08.2021. godine definisano ko ima pravo na korišćenje goriva za službene potrebe.

Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca (računi 520 i 521)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 38.124,83€ odnose se na troškove neto zarada zaposlenih u iznosu od 31.326,60€, troškove poreza na zarade u iznosu od 257,28€, troškove doprinosa na teret zaposlenih u iznosu od 5.005,17€ i troškove doprinosa na teret poslodavca u iznosu od 1.535,78€.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju i evidencije utvrđeno je da su se zarade mjesečno obračunavale i isplaćivale za 3 do 6 zaposlenih, da su neto zarade mjesečno isplaćivane u visini minimalne zarade 450,00€ odnosno kasnije 600,00€ do 800,00€ odnosno u neto iznosima utvrđenim ugovorima o radu.
Isplata navedenih troškova je vršena preko glavnog žiro računa za redovno poslovanje.
Revizijom je utvrđeno da je Partija tokom godine poreske obaveze na zarade plaćala redovno uz isplatu mjesečnih zarada, te shodno navedenom na kraju godine nijesu ostale obaveze po ovom osnovu.
Partija je elektronskim putem dostavljala IOPPD obrasce nadležnom poresku organu za 2024.godinu, u rokovima utvrđenim članom 5 Pravilnika o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca Izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, osim za mjesec februar koji je predat sa zakašnjenjem u aprilu mjesecu.

Zapošljavanje

U toku postupka revizije prezentirana je Unutrašnja uredba o sistematizaciji poslova br. 19/2018 od 29.09.2018. godine, kojom su definisani glavni kriterijumi Partije za organizaciju poslova, opis poslova i broj zaposlenih. Za realizaciju poslova ovim aktom utvrđeno je 6 radnih mjesta sa 16 izvršilaca. Uvidom u prezentirani akt o sistematizaciji utvrđeno je da su istim utvrđena radna mjesta, broj izvršilaca i opis poslova radnih mjesta ali nisu utvrđeni posebni uslovi za zasnivanje radnog odnosa. Članom 5 stav 1 tačka 9 Zakona o radu je definisano da je akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta akt kojim se kod poslodavca utvrđuje unutrašnja organizacija; radna mjesta; opis poslova radnog mjesta; broj izvršilaca; posebni uslovi za zasnivanje radnog odnosa (kompetencije, znanje, vještine i radno iskustvo, kvalifikacija nivoa obrazovanja, odnosno stručna kvalifikacija u rasponu od najviše dva nivoa obrazovanja, odnosno stručne kvalifikacije). Takođe, članom 20 Zakona o radu je propisano da Ugovor o radu može da zaključi lice koje ispunjava opšte uslove predviđene ovim zakonom i posebne uslove predviđene zakonom, drugim propisima i aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Revizijom je utvrđeno da je na početku 2024. godine u Partiji bilo 3 zaposlena, da je tokom godine Partija zaključila ugovore o radu sa još 3 zaposlena, tako da je na kraju 2024. godine bilo 6 zaposlenih lica.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da su lica zapošljena po osnovu odluka predsjednika Partije o prijemu zaposlenog nakon čega su sa licima zaključivani ugovori o radu na određeno vrijeme. U postupku revizije nije prezentirana dokumentacija o prijavi slobodnog radnog mjesta Zavodu za zapošljavanje, podnošenjem prijave na propisanom obrascu (E1) kako je to propisano članom 25, kao ni dokumentacija o obavještavanju Zavoda o zasnivanju radnog odnosa sa nezaposlenim licem, odnosno drugim licem, u roku

od pet radnih dana od dana zasnivanja, podnošenjem prijave o zasnivanju radnog odnosa na propisanom obrascu (E3) kako je to propisano članom 26 Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti.

- **Subjekt revizije kao poslodavac je dužan da slobodno radno mjesto prijavi Zavodu za zapošljavanje, kao i da isti obavijesti o zasnivanju radnog odnosa sa nezaposlenim licem, odnosno drugim licem, podnošenjem prijava na propisanim obrascima shodno članu 25 i 26 Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti.**

Uvidom u zaključene ugovore o radu utvrđeno je da su u istim zarade zaposlenih utvrđene u neto iznosima što nije u skladu sa članom 31 Zakona o radu kojim je propisana sadržina ugovora o radu i kao jedan od elemenata definisan visina koeficijenta, iznos osnovne zarade, osnove za uvećanje zarade, vrijeme isplate zarade i druga primanja zaposlenog. U postupku revizije nije prezentiran interni akt o zaradama kojim su utvrđeni koeficijenti za utvrđivanje zarade po osnovu složenosti rada.

- **Subjekt revizije treba da zaključuje ugovore o radu na način propisan članom 31 Zakona o radu, da isti obavezno sadrže visinu koeficijenta, iznos osnovne (bruto) zarade, osnove za uvećanje zarade i vrijeme isplate, a ne samo neto iznos. Takođe, preporučuje se subjektu revizije da internim aktom izvrši razvrstavanje i vrednovanje pojedinih grupa poslova, odnosno radnih mjesta i razradi koeficijente za obračun osnovne zarade po osnovu složenosti rada.**

Troškovi ugovorenih naknada (račun 525)

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 73.752,90€ odnose se na troškove neto ugovorenih naknada u iznosu od 65.120,00€ i troškove poreskih obaveza na isplaćene neto naknade u iznosu od 8.632,90€**.** Navedeni troškovi se odnose na troškove redovnog poslovanja Partije.

Partija je u 2024. godini ugovorima o djelu angažovala sedamnaest (17) fizičkih lica za obavljanje sledećih aktivnosti: izrada vizuelnog sadržaja (plakat, brošure), digitalni dizajn i priprema za štampu; istraživanje javnog mnjenja na terenu, distribucija promotivnih materijala, komunikacija sa građanima u lokalnim zajednicama; sprovođenje anketa na terenu u cilju istraživanja stavova građana o aktuelnim političkim pitanjima; istraživanje javnog mnjenja - zastupljenost žena u politici; pružanje pravne podrške pri izradi statuta, ugovora, i internih akata kao i zastupanje u vezi sa procedurama pred državnim organima; ažuriranje baze podataka članova, vođenje evidencija o članarinama, učlanjenjima i isključenjima kao i komunikacija sa lokalnim odborima; priprema i korekcija dokumentacije za internu upotrebu; priprema i sprovođenje

edukativnih radionica, seminara i treninga za članove partije u vezi sa političkim radom i javnim nastupom; istraživanje javnog mnjenja - žene u politici i održavanje kontinuiranih seminara/predavanja članova ženske organizacije; održavanje stabilnosti lokalne računarske mreže, redovno ažuriranje softverskih alata, instalacija programa i otklanjanja tehničkih problema; izrada i objava sadržaja na društvenim mrežama, odgovor na upite građana, vođenje kampanja na internetu u skladu sa politikom partije; logistička priprema i organizacija političkih i javnih događaja, koordinacija sa partnerima i zakup prostorija; snimanje i montaža promotivnih video materijala, izrada foto sadržaja za političke aktivnosti i dokumentovanje događaja; izrada zvaničnih saopštenja, komunikacija sa novinarima i priprema odgovora na medijske upite; knjigovodstveno računovodstveni poslovi; lektorisanje i jezička obrada programskih dokumenata, saopštenja, govora i drugih pisanih materijala Partije itd.
Neto naknade su isplaćivane u rasponu od 200,00€ do 24.500,00€ (za jedno lice po osnovu 2 zaključena ugovora) po izvršiocu, zavisno od ukupnog perioda angažovanja (od 1 mjeseca do 12 mjeseci tokom 2024.godine). Uvidom u prezentirane ugovore utvrđeno je da većina ugovora ne sadrži pravni osnov odnosno pozivanje na Zakon o obligacionim odnosima prilikom zaključenja istih. Revizijom je utvrđeno da je Partija pojedina lica angažovala po ugovoru o djelu na periode i do 12 mjeseci za obavljanje poslova koji nijesu definisani aktom o sistematizaciji u okviru sistematizovanih radnih mjesta.

- **Preporučuje se subjektu revizije da uskladi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta sa potrebama funkcionisanja Partije u cilju utvrđivanja radnih mjesta za koje postoji potreba angažovanja lica na duži vremenski period, kako bi sa istim zaključivala ugovore o radu, a ne ugovore o djelu.**

Od ukupno iskazanih troškova iznos od 22.500,00€ plaćen je sa računa Foruma žena, a odnosi se na neto naknade za 2 fizička lica isplaćene po osnovu zaključenih ugovora o djelu za obavljanje poslova istraživanje javnog mnjenja - zastupljenost žena u politici.
Revizijom je utvrđeno da su po osnovu istraživanja javnog mnjenja tokom 2024. godine angažovana 3 fizička lica, da je shodno periodima angažovanja istraživanje vršeno tokom cijele 2024. godine, da su 2 lica bila angažovana tako da im se period angažovanja u jednom dijelu preklapao, i da je po osnovu ugovora o djelu za vršenje poslova istraživanja mnjenja isplaćen za 3 fizička lica ukupan neto iznos od 35.500,00€ od čega je 22.500,00€ plaćeno sa računa Foruma žena. U postupku revizije nije prezentirana dokumentacija kao dokaz da su navedena istraživanja javnog mnjenja izvršena[5], te se konstatuje da navedeni troškovi nijesu potpuno dokumentovani. Subjekt revizije je uz

[5] E mail odgovornog lica od 26.06.2025. godine – odgovor 3: Imamo istraživanja javnog mijenja kao i prikaz tada trenutnog stanja koji su potrebni radi našeg političkog progresa i strategije.

Izjašnjenje na Preliminarni Izvještaj o reviziji dostavio dokumentaciju koja se odnosi na četiri istraživanja javnog mnjenja, izvršena po osnovu zaključenih ugovora o djelu sa fizičkim licima. Pregledom dostavljene dokumentacije utvrđeno je da ista, u pogledu vremenskog obuhvata, potkrepljuje izvršenje ugovorenih usluga za dva fizička lica, po osnovu čijih plaćanja su evidentirani troškovi u ukupnom iznosu od 29.500,00€, dok je za pravdanje troškova u iznosu od 6.000,00€, evidentiranih po osnovu ugovora o djelu sa jednim fizičkim licem, dostavljena dokumentacija na osnovu koje se nije moglo utvrditi da je istraživanje izvršeno od strane tog lica, pa se zaključuje da su troškovi u iznosu od 6.000,00€ nepotpuno dokumentovani.

Na isplaćene naknade fizičkim licima obračunate su poreske obaveze (porez i prirez porezu), i iste su plaćene krajem godine odjednom, a ne kako je to predviđeno odredbama člana 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica kojim je propisano da se porez na lična primanja obračunava, obustavlja i uplaćuje prilikom svake isplate primanja, prema propisima koji važe na dan isplate.
Takođe za većinu angažovanih lica prezentirana su uvjerenja Poreske uprave da se fizička lica vode u Centralnom registru obveznika kao zaposlena lica izdata na zahtjev Partije.
U postupku revizije prezentirani su IOPPD obrasci podnošeni nadležnom poresku organu, u rokovima utvrđenim članom 5 Pravilnika o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca Izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, osim za mjesec februar koji je predat sa zakašnjenjem u aprilu mjesecu.

Uvidom u imovinske kartone dostupne na sajtu Agencije za sprječavanje korupcije, utvrđeno je da, shodno spisku funkcionera dostavljenom od strane Partije, a na osnovu revizijom utvrđenog činjeničnog stanja, za 2 lica (funkcionera) se nije moglo utvrditi da su prijavila primljenu ugovorenu naknadu u 2024.godini.

Ostali lični rashodi i naknade (račun 529)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 8.498,42€ odnose se na: usluge prevoza u iznosu od 7.166,31€ i na hotelski smještaj u iznosu od 1.739,34€.
Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama u iznosu od 7.166,31€ odnose se na nabavku avio karata za period januar-novembar 2024.godine u iznosu od 6.759,08€ i isti su dokumentovani fakturom koja ne sadrži podatke o licima koja su bila na službenom putu, niti o destinacijama, dok su troškovi u iznosu od 407,23€ evidentirani po osnovu usluga prevoza putnika posredstvom kompanije i isti nijesu dokumentovani.
Od ukupnih troškova za hotelski smještaj u iznosu od 1.739,34€, troškovi u iznosu od 1.526,50€ su dokumentovani fakturama, dok nije prezentovana dokumentacija na osnovu koje bi se moglo utvrditi ko je koristio usluge hotelskog

smještaja na službenom putu i u kom periodu, niti svrha putovanja, dok troškovi u iznosu od 212,84€ nijesu dokumentovani.
Na osnovu navedenog se konstatuje da su troškovi evidentirani u okviru ostalih lični rashoda i naknada u iznosu od 8.285,58€ nepotpuno dokumentovani, dok troškovi u iznosu od 620,07€ nijesu dokumentovani.

Troškovi zakupnina (račun 533)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 8.326,95€ odnose se na: troškove zakupa poslovnih prostorija u Vladimiru, Gusinju i Plavu u iznosu od 6.455,65€ i na rent-a car u iznosu od 1.871,30€.
Troškovi zakupa poslovnih prostorija iskazani su u poslovnim knjigama u iznosu od 6.455,65€ i odnose se na neto naknade za zakup u iznosu od 5.700,00€ i plaćene poreske obaveze u iznosu od 755,65€. Revizijom je utvrđeno da je isplata neto naknada za zakup poslovnih prostorija u Vladimiru, Gusinju i Plavu vršena shodno ugovorima o zakupu zaključenim sa fizičkim licima (neto mjesečna zakupnina je iznosila od 80,00€ do 220,00€), ovjerenim od strane nadležnog organa shodno članu 639 Zakona o obligacionim odnosima, dok su poreske obaveze (porez i prirez) koje se odnose na zakup poslovnih prostorija plaćene odjednom u decembru 2024.godine.
Uvidom u prezentiranu dokumentaciju (faktura renoviranja poslovnih prostorija Partije, e mail obrazloženje odgovornog lica), utvrđeno je da je Partija u 2024. godini koristila poslovni prostor u Ostrosu za partijske aktivnosti bez plaćanja naknade vlasniku prostora, ali navedeni prilog od strane fizičkog lica – vlasnika poslovnog prostora, nije iskazala u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju kao prihod (nenovčani prilog) i kao trošak, što je pojašnjeno u dijelu Izvještaja koji se odnosi na Prihode.
Troškovi rent-a cara iskazani u poslovnim knjigama u iznosu od 1.871,30€ dokumentovani su fakturama koje ne sadrže podatke o licima koja su koristila navedene usluge, niti kada su iste korišćene i za koje namjene, pa se konstatuje da su navedeni troškovi u iznosu od 1.871,30€ nepotpuno dokumentovani.

Troškovi reklame i propagande (račun 535)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 6.646,69€ odnose se na troškove reklame i propagande i to: na propagandni materijal i sl. u iznosu od 5.565,50€, na oglašavanje na društvenim mrežama (facebook) iznos od 1.073,51€ i na proviziju u iznosu od 7,68€ (koju je trebalo evidentirati na drugom računu).
Troškovi u iznosu od 5.565,50€ dokumentovani su fakturama koje ne sadrže podatke o vrsti propagandnog materijala, razlozima nabavke istog i slično, pa se konstatuje da su navedeni troškovi nepotpuno dokumentovani, dok troškovi oglašavanja na društvenim mrežama u iznosu od 1.073,51€ nijesu dokumentovani. Subjekt revizije je uz Izjašnjenje na Preliminarni Izvještaj o reviziji dostavio dodatnu dokumentaciju, koja sadrži specifikacije nabavki za troškove reklame i propagande, kojim je potpuno dokumentovao troškove u

ukupnom iznosu od 6.087,78€, dok nije dokumentovao troškove u iznosu od 551,23€.

Troškovi ostalih usluga (račun 539)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 175,08€ odnose se na komunalne usluge i isti su dokumentovani fakturama dobavljača.

Troškovi amortizacije (račun 540)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 4.468,62€ odnose se na troškove obračunate amortizacije osnovnih sredstava u 2024.godini.
Subjekt revizije je u postupku revizije prezentovao Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama Partije od 15.11.2018.godine, kojim su, između ostalog, definisane stope amortizacije i to: građevinski objekti 2,5% godišnje, računarska oprema 20-25% godišnje, softveri 10-20% godišnje, namještaj i oprema 15-20% godišnje, vozila 15% godišnje, a za ostalo prema procjeni korisnog vijeka trajanja, u skladu sa računovodstvenim standardima. Shodno navedenom ostaje nejasno ko određuje koja se stopa primjenjuje od navedenih raspona i na osnovu čega.

Uvidom u obračun amortizacije utvrđeno je da je subjekt revizije za kancelarijsku, kompjutersku i ostalu opremu primjenjivao stopu amortizacije od 20%, dok je za određeni manji dio opreme, čija je sadašnja knjigovodstvena vrijednost 0,00€, primijenjena stopa amortizacije od 85%. Subjekt revizije je obrazložio da je navedena stopa uvedena još 2017. godine, radi usklađivanja evidencije osnovnih sredstava nakon sprovedene procjene, a primjenjivala se na staru imovinu čiji je ekonomski vijek trajanja u međuvremenu istekao, kao i da budući da su ta sredstva odavno otpisana i svedena na nultu vrijednost, navedena stopa amortizacije nema uticaja na obračun amortizacije u 2024. godini, već je ostala samo evidentirana u tabeli osnovnih sredstava.

Troškovi reprezentacije (račun 551)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 3.119,08€ odnose se na troškove nabavke robe iz maloprodaje (pića) u iznosu od 2.825,88€ i ugostiteljske usluge u iznosu od 293,50€. Navedeni troškovi su dokumentovani fakturama dobavljača ili fiskalnim računom (bez potpisa), pri čemu trošak u iznosu od 87,50€ nije dokumentovan, dok je trošak u iznosu od 133,00€ nepotpuno dokumentovan, jer faktura ne sadrži specifikaciju pruženih usluga.
Predsjedništvo Partije je shodno Odluci od 22.12.2023. godine limitiralo troškove reprezentacije za 2024. godinu u iznosu od 4.000,00€, ali nije utvrdilo ko ima pravo na korišćenje reprezentacije na teret sredstava Partije.

Troškovi platnog prometa (račun 553)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 460,81€ odnose se na troškove provizija za održavanje računa, transakcione troškove i sl.

Troškovi prireza (račun 556)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 33,41€ odnose se troškove prireza na porez na zarade, za 3 do 6 zaposlenih u Partiji.

Ostali nematerijalni troškovi (račun 559)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 45.580,33€ odnose se na date pomoći i donacije fizičkim i pravnim licima u iznosu od 37.825,00€, date stipendije u iznosu od 5.118,16€, troškove iz ranijih godina u iznosu od 2.317,50€ i ostale nematerijalne troškove u iznosu od 319,67€.
Troškovi pomoći i donacija u iznosu od 37.825,00€ isplaćeni su za 16 fizičkih i pravnih lica, u pojedinačnim iznosima od 200,00€ do 10.600,00€, za različite namjene (liječenje, izdavanje i promociju knjige, realizaciju projekta, turnira, aktivnosti omladinskih organizacija i sl.). Od navedenog iznosa, 14.600,00€ je isplaćeno sa računa Foruma žena za: realizaciju projekta - ženska tradicionalna nošnja u iznosu od 10.600,00€, podrška ženskom fudbalskom klubu u iznosu od 2.500,00€ i za organizovanje radionica i druženja za mlade djevojke u iznosu od 1.500,00€.
Navedeni troškovi dokumentovani su zahtjevima i odlukama predsjedništva Partije. Međutim, u postupku revizije nije prezentovana prateća dokumentacija koja bi potvrđivala osnovanost datih sredstava i namjensko korišćenje istih (npr. medicinska dokumentacija, dokaz o izdavanju i promociji knjige, programske agende, potvrde o realizaciji događaja ili projekata), iako je Pravilnikom o službenim putovanjima, korišćenju goriva, donacijama i stipendijama od 20.08.2021.godine, između ostalog, definisano da donacije moraju biti opravdane dokumentacijom. Shodno navedenom, a imajući u vidu i da je od strane ovlašćenog lica subjekta revizije, između ostalog, obrazloženo da partija nije uvijek prikupljala cjelokupnu medicinsku dokumentaciju, već se uglavnom oslanjala na izjave podnosilaca zahtjeva i procjenu hitnosti slučaja, konstatuje se da su troškovi u iznosu od 37.825,00€ nepotpuno dokumentovani. Subjekt revizije je uz Izjašnjenje na Preliminarni Izvještaj o reviziji dostavio dodatnu prateću dokumentaciju u vezi sa plaćenim donacijama (izvještaji o donacijama i slično), kojim je potpuno dokumentovao troškove u ukupnom iznosu od 22.100,00€, dok za plaćene donacije u iznosu od 15.725,00€, nije dostavio dodatnu dokumentaciju, pa se konstatuje da su troškovi u iznosu od 15.725,00€ nepotpuno dokumentovani.

Revizijom je utvrđeno da Partija nije obračunavala i plaćala porez na dohodak fizičkih lica na isplate koje prelaze iznose oslobođene od oporezivanja shodno članu 5a tada važećeg Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica.

- **Subjekt revizije treba da za sve isplate fizičkim licima koje prelaze propisane neoporezive iznose, obračuna i uplati poreske obaveze u skladu sa članom 5a Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica.**

Troškovi evidentirani u poslovnim knjigama u iznosu od 5.118,16€ odnose se na datu stipendiju jednom licu (mjesečno u iznosu od po 400,00€) i iznos poreza i prireza po osnovu date stipendije u iznosu od 318,16€ (koji su plaćeni u 2025.godini). Navedeni troškovi su dokumentovani zahtjevom, Odlukom o stipendiranju, Potvrdom o studiranju (od 19.10.2023.) i Ugovorom o stipendiranju.
Uvidom u Ugovor o stipendiranju koji je Partija zaključila sa licem kojem je dodijelila stipendiju, utvrđeno je da je članom 3 istog, između ostalog, definisano da se stipendistkinja obavezuje da redovno pohađa nastavu i polaže ispite i redovno dostavlja dokaz o položenim ispitima na kraju svakog semestra. Partija nije prezentovala dokaze o ispunjenju navedenih obaveza stipendistkinje na način definisan Ugovorom.

- **Subjekt revizije treba da obezbijedi da lica kojim dodjeljuje stipendije dostavljaju svu dokumentaciju i dokaze koji su definisani Ugovorom o stipendiranju, u cilju potvrđivanja ispunjenja obaveza iz Ugovora.**

Troškovi iz ranijih godina u iznosu od 2.317,50€ odnose se na: reprezentaciju u iznosu od 1.876,90€, kopiranje u iznosu od 170,52€, gorivo u iznosu od 152,02€ i na električnu energiju u iznosu od 118,06€. Navedeni troškovi su dokumentovani fakturama dobavljača i odnose se na 2023.godinu (veći broj faktura se odnosi na prvi kvartal 2023) i iste su arhivirane 12.01.2024. godine. Shodno obrazloženju subjekta revizije navedene fakture nijesu stigle prije zaključenja izvještajnog perioda, tj. došlo je do tehničkog propusta prilikom vođenja djelovodne evidencije. Uvidom u fakture koje se odnose na navedene troškove, utvrđeno je da faktura za gorivo ne sadrži podatke za koje vozilo je korišćeno gorivo, dok faktura koja se odnosi na reprezentaciju ne sadrži specifikaciju usluga, pa se konstatuje da su troškovi u iznosu od 363,52€ nepotpuno dokumentovani, dok ostali nematerijalni troškovi iskazani u Glavnoj knjizi u iznosu od 319,67€ nijesu dokumentovani.

Rashodi po osnovu direktnih otpisa u zemlji (račun 5760)

Troškovi u iznosu od 9.894,25€ evidentirani su u Glavnoj knjizi Partije kao direktni otpisi u zemlji. Navedeno je dokumentovano Odlukom predsjedništva o otpisu spornih potraživanja. U Odluci je navedeno da se iznos od 9.894,25€ odnosi na usluge izvršene tokom 2023.godine od strane dobavljača, a za koja nijesu dostavljeni računi.
Shodno navedenom, konstatuje se da troškovi u iznosu od 9.894,25€ evidentirani u poslovnim knjigama Partije i u Godišnjem konsolidovanom finansijskom izvještaju za 2024.godinu, kao rashod po osnovu direktnih otpisa

potraživanja, ne predstavljaju trošak 2024. godine, već se odnose na nedokumentovane troškove iz 2023. godine za koje ne postoji vjerodostojna dokumentacija neophodna za priznavanje, već je otpis izvršen na osnovu interne Odluke, što nije u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu.

Negativne kursne razlike po obavezama i potraživanjima i Rashodi po osnovu uskladivanja vrijednosti-zatvaranje kartica (računi 5631 i 5820)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 7,07€ odnose se na negativne kursne razlike po obavezama, dok se iznos od 0,02€ odnosi na usklađivanje vrijednosti-zatvaranje kartica.

3.11. Kancelarijsko poslovanje

Revizijom je utvrđeno da Partija vodi djelovodnik kao osnovnu evidenciju, u kojem evidentira sva interna akta (ugovore, odluke, fakture i sl.). Uvidom u isti, uzorkom je izvršena provjera određenog broja ulaznih i izlaznih akata i utvrđeno je da isti sadrže datum i broj djelovodnog protokola koji odgovara upisanom u djelovodniku. Takođe, utvrđeno je da u istom vršene manje ispravke i da nije zaključen na kraju 2024. godine.
Partija ima usvojenu internu proceduru – Pravilnik o kancelarijskom i arhivskom poslovanju (od 22.12.2019. godine). Subjekt revizije je uz Izjašnjenje na Preliminarni izvještaj o reviziji dostavio dokaz da je izvršio zaključivanje djelovodnika, nakon usvajanja Preliminarnog izvještaja o reviziji, iako je bio dužan da isti zaključi na kraju poslovne godine, uz navođenje da će u cilju sprečavanja sličnih propusta u budućem periodu, unaprijediti internu proceduru i jasno definisati odgovornost za blagovremeno vođenje i zaključivanje djelovodnika u skladu sa važećim propisima.

3.12. Realizacija preporuka iz prethodne revizije

Predmetnom revizijom je izvršena provjera realizacije 3 (tri) preporuke iz Izvještaja o reviziji Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Albanske alternative za 2020.godinu, koje shodno IV Izvještaju o realizaciji preporuka iz Izvještaja o reviziji Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Albanske alternative za 2020.godinu, zahtijevale dalje praćenje i to:

- **Subjekt revizije sa izvršiocima za obavljanje partijskih aktivnosti treba da zaključuje ugovore o radu, a ne ugovore o dijelu imajući u vidu period angažovanja izvršilaca i prirodu posla.**

- **Subjekt revizije je dužan da ugovore o zakupu poslovnog prostora ovjerava u skladu sa odredbama člana 639 Zakona o obligacionim odnosima.**

- **Preporučuje se subjektu revizije da vrši usaglašavanje obaveza sa dobavljačima shodno važećem Pravilniku.**

Revizijom Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Albanske alternative za 2024. godinu utvrđeno je da je **subjekt revizije realizovao dvije preporuke (odnose se na ovjeravanje ugovora o zakupu poslovnog prostora i usaglašavanje obaveza sa dobavljačima), dok je djelimično realizovao jednu preporuku (odnosi se na zaključivanje ugovora o djelu).**

Izvještaj pripremila
Državna revizorka,
Načelnica u Sektoru IV
Zorica Knežević

Članica Senata DRI
Rukovoditeljka Kolegijuma
Vesna Mihailović